

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualueiden vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Ammattikorkeakoulut (Centria, Diak, KAMK, Lapin AMK, OAMK) laativat yhteistyössä alueen yliopistojen (OY, LY) ja innovaatiojärjestelmän toimijoiden kanssa suuntaviivat Pohjois-Suomen korkeakoulujen vaikuttavuuden ja alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on tutkimuksen, koulutuksen, yritysten ja julkisen hallinnon tiivistävä alueellinen yhteistyö ja voimavarojen kokoaminen.

Kajaanin ammattikorkeakoulu syventää yhteistyötä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa kaivannais-, rakennustekniikka-, liikunta-, matkailu- sekä sosiaali- ja terveysalalla.

Kajaanin ammattikorkeakoulu tiivistää yhteistyötään toisen asteen/koulutusliikelaitoksen kanssa tavoitteena alueellisten resurssien parempi hyödyntäminen.

Raportointijakson aikana Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyö on edistynyt hankkeiden ja koulutuksien yhteistoteutuksien kautta.

KAMK ja Lapin AMK ovat syventäneet yhteistyötä erityisesti kaivannaisalalla. Toimenpiteinä ovat olleet yhteisen opetus suunnitelman toteuttaminen päivätoteutuksissa, yhteiset opettajuudet monimuotototeutuksissa ja aktiivinen TKI-yhteistyö mm. kaivosteollisuuden virtuaalisten simulointien toteuttamisessa. Tunnistettuun ja alaa vaivaavaan työvoimatarpeeseen on yhteistyössä teollisuuden kanssa suunniteltu muuntokoulutus. Lapin AMK järjestää sähköautomaation insinöörikoulutusta, jolla vastataan Kainuun työvoimatarpeisiin. Sähköautomaation insinöörikoulutukseen ei KAMKilla ole järjestämislupaa. Yhteisiä molempien osapuolten asiantuntijoiden toteuttamia opintojaksoja on ollut sekä konetekniikan- että rakennustekniikan koulutuksissa.

KAMK ja Lapin AMK ovat tehneet yhteistyötä sote-osaamisaloilla muodostamalla rakenteeltaan ja sisällöiltään yhtenäiset opetus suunnitelmat. Lisäksi yhteistyötä on tehty useissa eri hankkeissa.

KAMK ja Lapin yliopisto ovat suunnitelleet yhteisen muotoilun maisteriohjelman, jossa muotoilun koulutussisällöt tulevat Lapin yliopiston taiteen tiedekunnalta ja johtamisen sisällöt 35 opintopistettä tuottaa KAMK.

KAMK ja Arcada ovat suunnittelemassa tradenomin ja/tai tietotekniikan insinöörin tutkintoihin sisällytettävää erityistä esports-substanssiin keskittyvää yhteiskoulutusta. KAMK on ensimmäisenä korkeakouluna Suomessa tuonut esportsin tutkintoon johtavaan englanninkieliseen BBA-tutkintoon.

KAMK ja Centria ovat jatkaneet yhdessä toteutettavaa teknologiaosaamisen johtamisen YAMK-koulutusta. Toteutuksessa on käynnistetty rinnakkaisia ryhmiä Kokkolaan ja Kajaaniin. Koulutuksen sisällöt tuotetaan yhteistyössä siten, että sisällöstä noin puolet tulevat molemmilta korkeakouluilta.

KAMK on kehittänyt urheilijan testaamiseen laajan biosignaaleihin ja ohjelmistotoiminnallisuuteen liittyvän mittauspalvelun. Tätä palvelua tullaan kehittämään kansainvälisesti tunnustetuksi esports-testausstandardiksi Tampereen yliopiston poikkitieteellisen tutkimusryhmän kanssa.

KAMK on tehnyt yhteistyötä Lapin AMKn kanssa TKI-palveluiden kehittämisessä, erityisesti toiminnanohjausjärjestelmän valinnassa ja räätälöinnissä yhteistyöstä on ollut hyötyä.

KAMK on järjestänyt polkuopintoja tekniikan ja liikenteen, sosiaali- ja terveysalan sekä liiketalouden toisen asteen opiskelijoille. Opinnot ovat tyypillisesti 15 opintopisteen laajuisia, ja ne hyväksiluetaan suoraan tutkintoon opiskelijan hakeutuessa opiskelijaksi KAMKiin. Kajaanin lukiolle on tarjottu kurkistusopintoja. KAMK hyödyntää toisen asteen koulutuksen opetusinfrastruktuuria mm. järjestämällä osan konetekniikan raskasta opetus kalustoa vaativia opintoja Kainuun ammattiopiston tiloissa. Toisen asteen asiantuntijoiden

osaamista hyödynnetään opetuksessa. KAMK toimii yhteisissä tiloissa sote-alalla ammattiopiston kanssa, joka mahdollistaa osaamisen ja resurssien tehokasta yhteiskäyttöä.

KAMK on järjestänyt myös Kuusamossa ja Raahessa tekniikan alan tutkintoon johtavaa monimuotokoulutusta jo vuodesta 2016 alkaen (Kuusamo) ja 2018 (Raahes). Koulutukset ovat olleet erittäin vetovoimaisia. Alueiden toimijoiden kanssa käydyn neuvonpidon ja pitemmän tähtäimen suunnitelmien laadinnassa on noussut esille tarve myös päiväkoulutukselle, KAMK käynnistääkin konetekniikan insinöörin ja tietojenkäsittelyn tradenomin koulutukset Raahessa syksyllä 2020. Vahva alueellinen yhteistyö perustuu toisen asteen koulutuksen, sekä ammatillisen- että lukioiden kanssa tehtyihin jatko-opintojen tarvekartoituksiin sekä työelämän vuoropuhelun perusteella vastattavaan työvoimatarpeeseen.

KAMK on kehittämässä esports-urheilijan koulutus- ja valmennuspolkua yhteistyössä Kainuun ammattiopiston ja Vuokatti-Ruka Urheilukatemian kanssa. Yhteistyöllä tarjotaan keskittyneellä fokusalueella kansainvälisestäkin erityinen polku perusopinnoista korkeakouluopintoihin.

KAMK ja Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos, ammattiopisto ja lukio ovat jatkaneet tiivistä yhteistyötä sekä väyläopintojen, että korkeakoulukurkistusopintojen osalta. Yhteinen kampusalue Vimpelinlaaksossa Kajaanissa, sekä yhteiskäytössä olevat tilat esimerkiksi perus-, sairaan- ja terveydenhoitajakoulutuksessa luovat kiinteän ja hedelmällisen yhteistyön.

Kajaanin kaupungin ja Kainuun liiton strategiatöissä on tehty yhteistyötä osaaja- ja opiskelijamarkkinoinnin, osaajien ja opiskelijoiden veto- ja pitovoimaisuuden kehittämisen sekä maakunnan profiilin sekä kehityssuunnitelmien osalta. KAMK osallistuu mm. Kajaanin kaupungin johtoryhmätyöskentelyyn.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumista edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Kajaanin ammattikorkeakoulu ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmistautumista. Ammattikorkeakoulu hyödyntää ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksia ja ylioppilastutkintotodistuksia opiskelijavalinnoissa.

Ammattikorkeakoulu lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Vuonna 2020 ammattikorkeakouluun perustutkintoa suorittamaan valituista opiskelijoista vähintään 80 % on aidosti ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksytyjä.

Kajaanin ammattikorkeakoulu rakentaa ja ottaa käyttöön kansallisia digitalisaation hyödyntämisen ja opetuksen yhteistyörakenteiden malleja. Ammattikorkeakoulussa on käytössä yhteiset, toisen asteen oppilaitosten ja yliopistojen kanssa toimivat väyläopinnot vahvuusaloilla työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi vuoteen 2019 mennessä.

Kajaanin ammattikorkeakoulu tuottaa yhdessä Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa väyläopintoja toisen asteen

ammattillisen koulutuksen opiskelijoille siten, että ne ovat valtakunnallisesti käytettävissä vuodesta 2017 lähtien.

KAMK on ottanut käyttöön ammattikorkeakoulujen yhteisen digitaalisen AMK-valintakokeen. AMK-valintakoe ei sisällä ennakkomateriaaleja tai ennakkotehtäviä, joten valintakoe ei edellytä erityistä valmistautumista. KAMK hyödyntää toisen asteen tutkintotodistuksia eli ylioppilastutkintotodistuksia sekä ammatillisia perustutkintotodistuksia kaikissa suomenkielisten koulutusten opiskelijavalinnoissa. Englanninkielisten koulutusten opiskelijavalinnoissa hyödynnetään ylioppilastutkintotodistuksia.

KAMK on jatkanut ja kehittänyt Opettajasta valmentajaksi -toimintamallia. KAMK on toiminut aktiivisesti myös eAMK ja valintakoeuudistus hankkeissa.

Vuonna 2019 amk-tutkintoon johtaviin koulutuksiin valituista ensikertalaisia oli 80 %.

Vuonna 2020 koulutuksille asetetut ensikertalaiskiintiöt ovat lähes samanlaiset edelliseen vuoteen verrattuna. KAMK on hyödyntänyt digitaalisia opetuksen ratkaisuja menestyksellä jo useita vuosia mm. Kuusamossa ja Raahessa toteutetuissa monimuotokoulutuksissa. Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään myös tenteissä ja ryhmitöissä. Jatkuvan oppimisen tarpeita varten on KAMK kehittänyt oppimisen alustaratkaisun EduKamun. Alusta mahdollistaa opetussisältöjen tarjoamisen suurille opiskelijamäärille. Tätä toimintamallia on pilotoitu Pakistanissa.

Toisen asteen opiskelijoita oli mukana KAMKin sosiaali- ja terveystieteiden, tekniikanalan, pelialan ja liiketoiminnan väyläopinnoissa. Yhteistyössä Karelia ammattikorkeakoulun kanssa luotu toimintamalli ei ole tuottanut sellaista menestystä kuin on toivottu. Tämän vuoksi Karelia ja KAMK tulee siirtämään osan näistä opinnoista edellä mainittuun EduKamu ratkaisuun.

KAMK on luomassa aivan uudenlaista koulutusyhteistyömallia yhteistyössä Helsingin seudun kauppakamarin kanssa. Kauppakamariyhteistyössä KAMK tarjoaa opintopisteisiin mitoitettua koulutusta jopa 18 000 yritykselle. Malli on kansallinen sillä kaikki Suomen kauppakamarit käyttävät samaa online-alustaa. Yhteistyö on laajenemassa myös lähiopetukseen. Tämän mallin kautta päästään aidosti vaikuttamaan täydennyskoulutustarpeisiin, osaamisen kertymiseen ja kerryttämiseen sekä nopeisiin työllistämistoimiin. KAMK on tehnyt vastaavan mallin mukaisen yhteistyösopimuksen jo usean suuryrityksen kanssa.

KAMK on aloittanut avainkumppanuusohjelman, jossa ensimmäisenä julkisena kumppanina on Aditro Oy. KAMK tarjoaa jatkokoulutusmahdollisuuksia mm. merkonomista tradenomi AMK ja tradenomi AMK:sta YAMK-tutkintoon työn ohessa. Toimintamallin soveltamista muille toimijoille neuvotellaan.

KAMK toteutti kesällä 2018 Intiassa 12 opintopisteen kesäkoulun, johon osallistui 500 opiskelijaa. Tämän toiminnan pohjalta KAMK on näkyvä taho pelialan asiantuntijana varsin laajalla alueella Intiassa. KAMK aloitti 2019 Pakistanissa sairaanhoitajien jatkokoulutuksen liittyen tartuntatautien hoitotoimenpiteisiin. Koulutukseen osallistuu vuosien 20-21 aikana noin 9000 opiskelijaa.

KAMK teki syksyllä 2019 strategisen valinnan ja alensi EU/ETA-alueen ulkopuolisten tutkinto-opiskelijoiden lukukausimaksuja. Tavoitteena on nopeuttaa osaavien ja motivoituneiden ulkomaisten opiskelijoiden rekrytointia, ja tätä kautta mahdollistaa kv-osaajien saaminen alueellisen työelämän käyttöön.

KAMK on järjestänyt useita kansainvälisiä asiantuntija- ja kesäkouluja.

1. Kaivannaisteknologian asiantuntijakoulu, erityisenä aiheena green-mining ja kestävä kehitys. Neljä viikkoisen kesäkoulun luennoijat ja osallistujat tulivat 2019 mm. Tsinghua ja Beijing Science and Technology -yliopistoista, Australiasta sekä yhdysvalloista. Suomesta mukana olivat Oulun yliopisto ja Lapin AMK. Luennoijat tulivat sekä osallistuneista korkeakouluista, että teollisuudesta. Kesäkoulun sisältöä on laadittu yhteistyössä mm. Sandvikin, Terrafamen, GTK:n ja Sotkamo Silverin kanssa.
2. Northern Game Summit, joka kokoaa peliteknologian kansainväliset yritykset sekä opiskelijat Aasiasta, Yhdysvalloista ja Euroopasta. Osallistujamäärät ovat olleet useita satoja. Konferenssia pidetään Suomen tärkeimpänä peliteknologiaan keskittyvänä kansainvälisenä konferenssina.
3. Nordic Game Challenge, joka on kahdeksan viikon pituinen pelialan kesäkoulu, jossa opiskelijälähtöisesti simuloidaan peliteollisuuden tuotantoprosessit. Osa kesäkoulun projekteista on julkaistu myös kaupallisina peleinä. Kesäkoulu on tuotteistettu myytäväksi koulutustuotteeksi ja se toteutettu myös mm. Intiassa.
4. Nordic Esport Academy, jossa koulutetaan sekä kehitetään kilpapeliamiseen liittyvää liiketoimintaa sekä

osaamista.

Kesäkoulut ovat toteuttaneet sekä kolmannen lukukauden, että kansainvälisen rekrytoinnin agendoja. Samalla ne toimivat alustana kehittää ja parantaa pedagogisia menetelmiä, joita sovelletaan kv-hankkeissa ja koulutusviennissä tukien KAMKin kv-strategiaa.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön sekä taiteelliseen toimintaan.

CEMIS:n toimintaa ja innovaatioiden kaupallistamisosaamista vahvistetaan hankkimalla sen toimintaan lisää kansallista ja kansainvälistä rahoitusta. Ammattikorkeakoulu lisää TKI-toimintaan kohdennettavaa omaa rahoitustaan. Ammattikorkeakoulun ulkopuolisen TKI-rahoituksen määrä nousee tasolle 4,4 miljoonaa euroa vuoden 2020 loppuun mennessä.

Opiskelijoiden roolia TKI-toiminnassa kasvatetaan osallistamalla siihen kaikki opiskelijat. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa varmistetaan nykyistä vahvempi kytkentä ammattikorkeakoulun strategiaa tukevaan TKI-toimintaan.

Ammattikorkeakoulun koko henkilöstön TKI-osaamista syvennetään tiiviissä vuorovaikutuksessa muiden korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle neljä.

KAMK on osallistunut aktiivisesti CEMIS-toimintaan. Toiminnan tavoitteena on rakentaa mittaustekniikan ja tietojärjestelmien osaamista sekä verkostoa liiketoiminnan kehittämiseen. Verkostossa aktiivisia jäseniä ovat KAMK:n lisäksi Oulun ja Jyväskylän yliopistot, VTT, CSC Oy. CEMIS-toiminnan painopisteenä on 2018 ollut kansainvälisen rahoituksen yhteistyöverkoston luominen.

Ulkopuolisen TKI-toiminnan rahoitus määrä on kehittynyt koko tavoitesopimuskauden siten, että 2017 se oli 3,211 milj. euroa, 2018 3,691 milj. euroa ja 2019 4,230 milj. euroa.

KAMK oli opetus- ja kulttuuriministeriön tulosmittareiden vuoden 2018 tulosten mukaan Suomen tuloksellisin ammattikorkeakoulu. Vuotuiset hyvät tulokset ovat näkyneet myös tutkimus- ja kehittämistoiminnassa monella eri tunnusluvulla. Vuositasolla kehittämishankkeita on ollut keskimäärin 70 - 80 kappaletta, joista esimerkiksi vuonna 2018 oli 11 ja vuonna 2019 12 kansainvälistä hanketta. KAMK oli mukana ensimmäisessä Horizon-hankkeessa vuonna 2019.

KAMK:n uuden strategian mukaiset opetusta tukevat kehitys- ja tutkimustiimit ovat mahdollistaneet entistä suuremman opiskelijajoukon osallistua TKI-toimintaan. Tästä esimerkkinä on monialaiset hankkeet älykkään kotisairaanhoidon kehittämiseen ja yritysten liiketoiminnan digitalisointiin liittyvät hankkeet. Sotealan YAMK opiskelijat ovat osallistuneet useisiin eri hankkeisiin, joissa on mm. haettu innovatiivisia ratkaisuja alan ajankohtaisiin aiheisiin. Yhteistyötä on tehty näissä kokonaisuuksissa insinööriopiskelijoiden kanssa. KAMK on kehittänyt ja kirkastanut yrityshautomotoimintaansa sekä siihen liittyviä kansallisia toimintamalleja kuten Demola-toiminta.

Yhä useampi opetushenkilöstöstä on työskennellyt kehittämishankkeissa. Suurin osa hankkeista tehdään verkostoissa, joten hanketyön kautta henkilöstön vuorovaikutus on tiivistynyt elinkeinoelämän kanssa.

KAMK on edelläkävijä liikunnan digitalisoinnissa ja pelillistämisessä. KAMK on rakentanut ns. exergaming-konseptin, jonka tavoitteena on mm. saada nuoret pelillisin keinoin liikkumaan sekä tehostaa varttuneen väestön kuntoutustoimia. Liikunnan korkeakouluverkostossa on suunnitteilla KAMK johtoisesti exergaming tutkimusta.

KAMK on käynnistänyt ensimmäisenä Suomessa tieto- ja viestintätekniikan insinöörin tutkintoon johtavan koulutuksen, jossa keskitytään tekoälyn ja datan käsittelyn integraation osaamisen kehittämiseen. Tämä tukee jo entuudestaan vahvaa datakeskus osaamistamme. Opetus-, TKI- ja palveluliiketoiminnan kehittämiseksi on KAMK investoinut kampukselle supertietokonelaboratorion. Tällä pyritään luomaan joustava malli paitsi korkeakoulu yhteistyökumppaneille ja opiskelijoille myös yrityksille tehdä tutkimuskokeiluja laitteistolla. KAMK on mukana Allied ICT Finland verkostossa, jossa kehitämme osaamistamme erityisesti tiedekorkeakoulujen kanssa.

KAMK on aktiivisesti kehittänyt alustapalvelurooliaan mm. CSC Oy:n kanssa. Tavoitteena on suurteholaskennan kaupallinen läpilyönti, jossa kansalliset ja kansainväliset kapasiteetit olisivat korkeakouluverkoston kautta käytössä yrityksille. Toimintamallin kautta on syntynyt ensimmäiset monialueelliset hankkeet, ja KAMK on luonut alustaratkaisuja myös CSC:n tarjontaan. Alustat on tuotettu ja julkaistu avoimina toteutuksina, samoin kuin niihin liittyvät ohjeet ja menetelmät. Tämä osoittaa osaltaan KAMK:n sitoutumista avoimen tieteen ja tutkimuksen tavoitteisiin. ATT-arvioinnissa KAMK:n taso nousi.

KAMK ja Terrafame Oy ovat sopineet yliopettajan palkkaamisesta. Yliopettajan tehtävänä on kehittää prosessitekniikan ja metallinjalostuksen osaamista sekä tehdä markkinointi- ja tutkimushankkeita mm. akkuteollisuuden kehitykseen yhdessä muiden korkeakoulujen kanssa. Terrafame Oy tarjoaa insinööriopiskelijoille harjoittelu-, lopputyö- ja työpaikkoja.

KAMK on jäsenenä University of the Arctic -verkostossa. Tämän lisäksi toteutamme useita Northern Periphery and Arctic ja Karelia CBC -hankkeita, näin verkostoituen pohjosiin toimijoihin harvaan asuttujen, luonnonvaroiltaan rikkaiden alueiden elinvoimaisuuden kehittämiseksi.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasolla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

KAMKissa on käytössä vuosittain päivitettävät tasa-arvosuunnitelma sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. KAMK on laatinut ohjeet rekrytoinnissa noudatettavista periaatteista, perehdyttämisestä, kehityskeskusteluista ja työn arviointiperusteista, työsuojelusta, työhyvinvoinnin kehittämisestä jne. Kaikki suunnitelmat ja ohjeistukset valmistellaan yhteistyössä henkilöstön kanssa. KAMK toteuttaa henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn vuosittain. Opiskelijoiden tueksi KAMK on palkannut kuraattorin ja opintopsykologin. Opiskelijoiden hyvinvointia seurataan vuosittaisilla kyselyillä tiiviissä yhteistyössä opiskelijakunta KAMOn kanssa.

Paitsi opetuksessa KAMK hyödyntää enenevässä määrin digitaalisia ratkaisuja mm. tiedolla johtamisessa. Johtamis- ja laatu järjestelmän tuottaman tiedon kokoamisessa ja näkyväksi tekemisessä hyödynnetään sähköisiä raportteja ja dashboardeja. Opiskelijoiden tieto- ja asiointipalveluihin on luotu vaihtoehtoisia

asiointipalveluja fyysisille palveluille, mikä mahdollistaa sujuvan asioinnin kaikille opiskelijoille.

3. KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Ammattikorkeakoulu keskittyy aluekehitykseen kansainvälisyyttä hyödyntämällä. Kajaanin ammattikorkeakoulu edistää erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomen osaamisen, osaajien ja elinkeinoelämän kehittymistä sekä toimijoiden välistä yhteistyötä. KAMK profiloituu älykkäisiin ratkaisuihin.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Ammattikorkeakoulu on määritellyt vahvuusaloikseen tuotantojärjestelmät, peli- ja mittaussovellukset, liiketoimintapotentiaalin, elämykselliset aktiviteetit sekä kotihoidon.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	343
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	90
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat	150
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	103
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	47

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014)12, 13 ja 14 §:n (siten kuin ne ovat asetuksessa 813/2016) ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (814/2016) perusteella yhteensä 13 860 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 12 324 000 euroa.

Strategiarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 750 000 euroa vuonna 2017, 700 000 euroa vuonna 2018, 600 000 euroa vuonna 2019 ja 600 000 euroa vuonna 2020. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Ammattikorkeakoulun toiminnan kehittäminen sekä yhteistyö rakenne toisen asteen koulutuksen järjestäjän kanssa
- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- KOTUMO -yhteistyön vahvistaminen
- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus
- Yhteistyö Lapin ammattikorkeakoulun kanssa kaivannais-, rakennustekniikka-, liikunta-, matkailu- sekä sosiaali- ja terveysalalla

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista on yhteensä 786 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

6. RAPORTOINTI

Ammattikorkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Ammattikorkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Ammattikorkeakoulu informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Aki Räisänen
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Turo Kilpeläinen
Rehtori